

Algoritmy a datové struktury

Petr Švarný 2021

Rekurze je potvora

Rekurzivní volání

A university has 10 mathematicians, each one so proud that, if she learns that she made a mistake in a paper, no matter how long ago the mistake was made, she resigns the next Friday. To avoid resignations, when one of them detects a mistake in the work of another, she tells everyone else but doesn't inform the mistake-maker. All of them have made mistakes, so each one thinks only she is perfect.

One Wednesday, a super-mathematician, whom all respect and believe, comes to visit. She looks at all the papers and says: "Someone here has made a mistake."

What happens then? Why?

Rekurze na katedře

1 matematik = rezignuje hned první pátek.

2 matematici A, B = A ví, že B udělal chybu a tedy první pátek A nerezignuje. To samé, ale B. Tedy také nerezignuje. Druhý pátek tedy rezignují oba.

...

Klasický příklad rekurze

$$3! = 3 * 2! = 3 * 2 * 1! = 3 * 2 * 1$$

Klasický příklad rekurze

```
def factorial(n):  
    if n == 1:  
        return 1  
    else:  
        return n * factorial(n-1)
```

Základní složky rekurze

?

Základní složky rekurze

Jako u indukce:

- “stopping term” - něco, co ukončuje rekurzi
(v nejhorším případě paměť PC nebo přinejhorším existence vesmíru)
- rekurzivní volání sebe sama s **novou hodnotou**
- (!) Může být i nepřímá ($A \rightarrow B \rightarrow A \rightarrow \dots$)

Co je hlavní přínos rekurze?

- A) Šetří množství napsaného kódu.
- B) Rozděluje problém na lehčí problémy.
- C) Vytváří vždy výpočetně méně náročný kód než bez rekurze.

Co je hlavní přínos rekurze?

- A) Šetří množství napsaného kódu.
- B) **Rozděluje problém na lehčí problémy.** (Viz i fraktály)
- C) Vytváří vždy výpočetně méně náročný kód než bez rekurze.

Rekurze a rekurence

Vyjádříme složitost rekurzivního algoritmu “rekurencí”:

$$T(n) = \begin{cases} \Theta(1), & \text{if } n = 1, \\ T(\lceil n/2 \rceil) + T(\lfloor n/2 \rfloor) + \Theta(n), & \text{if } n > 1. \end{cases}$$

Zaokrouhlení
dolu

Složitost = zanedbáme detaily, ale které?

- A) Zaokrouhlení by mohla být nepodstatná.
- B) Cokoliv, co je konstantně složité je zanedbatelné.
- C) Součet je zanedbatelný.

Složitost = zanedbáme detaily, ale které?

- A) Zaokrouhlení by mohla být nepodstatná. (někdy!)
- B) Cokoliv, co je konstantně složité je zanedbatelné.
- C) Součet je zanedbatelný.

Zjednodušená podoba

$$T(n) = \begin{cases} \Theta(1), & \text{if } n = 1, \\ T(\lceil n/2 \rceil) + T(\lfloor n/2 \rfloor) + \Theta(n), & \text{if } n > 1. \end{cases}$$

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$$

Jak složitý je tedy výpočet dle vzorce?

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$$

- A) Omega(n),
- B) Theta(n + 2)
- C) Nelze ještě určit.

Jak složitý je tedy výpočet dle vzorce?

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$$

- A) Omega(n),
- B) Theta(n + 2)
- C) **Nelze ještě určit.**

Převod rekurence na přímé vyjádření

Přímé vyjádření, tj. bez rekurence/opětovného výskytu

- **Substitucí**
Odhadneme řešení a induktivně dokážeme
- **Rekurzivním stromem**
Spočítáme složitost rekurzivního stromu
- **Použitím “kuchařky”**
Mistrovská věta (Master theorem), některé tvary mají známá řešení

DU Hanojské věže

Úloha: přemístit disky z tyče vlevo na tyč vpravo

Omezení:

- disky přesouváme pouze jednotlivě, z tyče na tyč
- větší disk nesmí nikdy ležet na menším disku

DU:

1. Zkuste vyjádřit složitost rekurentním vztahem.
2. Zkuste získat přímý vztah.

